

Список використаної літератури

1. Acker, van W. 2018. An Introduction into Public Sector Innovation Definitions, typologies, and an overview of the literature. URL: <https://lirias.kuleuven.be/retrieve/521955>
2. Arundel, A., Bloch C. and Ferguson B. 2019. Advancing innovation in the public sector: Align inginnovation measurement with policy goals. *Research Policy*. Vol. 48, Issue 3. April 2019. P. 789–798. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0048733318302956>
3. Attour, A. and Chaupain-Guillot, S. 2020. Digital Innovations in Public Administrations: Technological or Policy Innovation Diffusion? *Journal of Innovation Economics & Management*. 2020 / 1 (n 31). P. 195–219. URL: <https://www.cairn.info/revue-journal-of-innovation-economics-2020-1-page-195.htm>
4. Bourgon, J. 2018. Re-thinking Public Innovation, Beyond Innovation in Government – URL: <https://dubaipolicyreview.ae/re-thinking-public-innovation-beyond-innovation-in-government/>
5. Desmarchelier, B., Djellal, F. and Gallouj, F. 2018. Innovation in public services in the light of Public Administration paradigms and service innovation perspectives. URL: <https://halshs.archives-ouvertes.fr/halshs-01934280/document>
6. Rocha, Oliveira J. A. and Zavale, Gonçalves J. B. 2021. Innovation and Change in Public Administration. *Open Journal of Social Sciences*. Vol. 9. No 6. June. URL: <https://www.scirp.org/journal/paperinformation.aspx?paperid=110105>
7. Sucupira, G., Saab, F., Demo, G. and Bermejo, P. H. 2019. Innovation in Public Administration: Itineraries of Brazilian scientific production and new research possibilities. *Innovation & Management Review*. URL: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/INMR-03-2018-0004/full/html>

Світлана ДУМИНСЬКА

*аспірантка кафедри соціально-гуманітарних наук,
Навчально-науковий інститут публічної служби
та управління ДУ «Одеська Політехніка»*

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМАТИКИ ВВЕДЕННЯ СПІЛЬНИХ ІННОВАЦІЙ В КОНТЕКСТІ СПІЛЬНОГО ВРЯДУВАННЯ ЗАДЛЯ РЕОРГАНІЗАЦІЇ БІБЛІОТЕК В СОЦІАЛЬНІ ЦЕНТРИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ СТІЙКОСТІ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ КРИЗ ТА РИЗИКІВ

Тези підготовлено в межах наукової теми «Сучасні інновації в системі публічного управління в умовах глобалізаційних ризиків та кризових явищ» і стосуються вирішення соціально-культурних проблем в контексті спільного врядування задля реорганізації бібліотек в соціальні центри для надання послуг з передачею повноважень від органів державної влади та публічного управління з метою формування стійкості в умовах глобальних криз та ризиків. Визначено два напрями дослідження: бібліотеки як соціальні центри для надання послуг та залучення до вироблення політики в сфері бібліотечної справи.

Науково-теоретичною та методологічною базою дослідження теми стали наукові розробки зарубіжних фахівців (Бостік С., Коттрел М., Хортон В., Гібсон Дж., Сарторіус Дж. тощо), вітчизняних дослідників проблем становлення бібліотечної справи (Баньковська І., О. Башун, О. Воскобойнікова-Гузєва, Гранчак Т., Карашук О., Кучереносов В., Лагута Л., Миськевич Т. тощо), статистичні дані і правові акти України і зарубіжних держав. Вітчизняні наукові фахівці досліджуючи проблеми становлення та розвитку бібліотечної справи, акцентують свою увагу на вивченні досвіду зарубіжних країни по залученню ресурсів з інших джерел: приватні та корпоративні пожертви, гранти від донорів, створення та функціонування благодійних фондів. Наступним напрямком є перехід від адміністративно-господарської системи до бібліотеки, як головного гаранта доступності публічних бібліотечних і інформаційних послуг. Актуальним є питання фінансування та підпорядкування бібліотек. Разом з тим, в дослідженнях не визначається роль бібліотек у вирішенні питань і завдань вітчизняного публічного управління, з акцентом на соціальну складову можливостей бібліотек та створення на їх базі соціальних центрів. Важливо відмітити, що на теперішній момент

громадськість, і органи влади не сприймають бібліотеки як центри соціо-гуманітарної діяльності [4].

Роблячи огляд зарубіжних наукових джерел А. Кочеткова, говорячи про розвиток електронних бібліотек, зазначає, що створення цифрових (електронних) бібліотек є на сьогодні одним з магістральних напрямів розвитку світової інформаційної сфери та однією з найважливіших складових інформаційного суспільства. Цифрові бібліотеки є об'єктом пильної уваги ЮНЕСКО, Європейського Союзу, Всесвітнього саміту з інформаційного суспільства та інших авторитетних міжнародних організацій. Як правило, уряди зарубіжних країн, відповідні міністерства та організації надають підтримку, в т.ч. фінансову, сприяють розробці та реалізації спеціальних програм зі створення цифрових бібліотек, фондів електронних видань. На сьогодні йде активний процес створення національних, галузевих і відомчих цифрових бібліотек. Значна кількість країн уже реалізувала або здійснює реалізацію певних етапів проєктів створення цифрових бібліотек різноманітної тематичної направленості. Необхідно відзначити, що реалізація таких проєктів потребує не тільки високого рівня стратегічно-організаційного супроводження, але й неймовірно великих капіталовкладень [1].

Необхідною інновацією в умовах глобальних ризиків та криз буде розроблення теоретико-прикладної моделі запровадження зарубіжного досвіду публічного управління і адміністрування задля реорганізації бібліотек в соціальні центри для надання послуг з передачею повноважень від органів державної влади та публічного управління. Перспективи розвитку бібліотечної галузі України: формувати фонди та розвиватись не тільки за рахунок бюджетних фінансів, а й з використанням державно-приватного партнерства; зниження фінансового навантаження щодо утримання бібліотек за бюджетний кошт; підвищення ролі бібліотек як соціальних та культурних центрів; зміна позиції бібліотекаря, який стає соціальним комунікатором; виконання бібліотеками соціокультурних функцій; впровадження поняття «нова бібліотека», яка розвивається в межах «гарного менеджменту». Багато в цьому переліку залежить, як від державних органів влади, так і від активної діяльності самих бібліотек. Вже на теперішній момент ми маємо багато прикладів динамічно прогресуючих бібліотечних установ, які розвивають себе, як фахівці, як менеджери, як комунікатори і новатори. Зараз бібліотеки видають книги. Розвивають можливості електронного каталогу. З початком російського вторгнення, багато з них перетворились на волонтерські центри і вже стали центрами соціальної допомоги тимчасово переміщених осіб: плетіння сіток, навчання громадянської охорони, яку консультують військові патрулі, навчання надавання першої медичної допомоги, вибудова логістики та допомога з поселенням переселеним, спільно з асоціацією психологів проводяться групові та індивідуальні заняття психологічної підтримки [5].

Прикладом зарубіжного досвіду в наданні соціальної допомоги населенню вже на теперішній момент є фінські бібліотеки. Які вже давно стали «соціальними центрами» для громад: безкоштовних помічників для людей, які погано говорять фінською, допомога у заповненні потрібних документів, поспілюються замість вас по телефону з офіційними особами. У бібліотеках стоять стаціонарні комп'ютери, за якими може працювати будь-який бажаючий. Поруч з робочими місцями розташовані каво-машини, сканери, принтери. У бібліотеку можна звернутися за безкоштовними заняттями англійської або фінської мови: зазвичай в кожній бібліотеці проходять освітні заходи, які часто влаштовуються силами місцевих жителів. Так, в бібліотеці «Селло» по вівторках в одному із залів з 3-ї до 4-ї години вечора засідає «Англійський дискусійний клуб», і будь-який бажаючий поліпшити свої мовні навички може прийти і взяти участь в засіданнях. Для тих, хто хоче підтягнути свої знання фінської, подібні зустрічі проходять фінською мовою [6].

Гасло «Нової публічної бібліотеки» у баварському місті Аугсбурзі – «Відкрита для всіх» – це багатофункціональна бібліотека, яка є місцем відпочинку, зустрічей, різноманітних подій та соціальної допомоги [3].

Для досягнення поставленої мети - розроблення теоретико-методологічного дослідження проблематики введення спільних інновацій в контексті спільного врядування задля реорганізації бібліотек в соціальні центри для надання послуг з передачею повноважень від

органів державної влади та публічного управління задля формування стійкості в умовах глобальних криз та ризиків, необхідно використовувати сучасну наукову методологію, зокрема такі загальнонаукові та спеціальні методи, як: системний аналіз (послідовність дій з установлення структурних зв'язків між елементами досліджуваної системи); аналіз та синтез; діалектичний (метод вміння знаходження істини через раціональну дискусію між співрозмовниками із різними точками зору); компаративістський (порівняльний аналіз співставлення правових феноменів з метою встановлення подібностей та відмінностей між ними); статистичний (розрахунок ймовірностей на основі аналізу всіх статистичних даних, що є в наявності); теоретичне моделювання.

Моделі публічного управління та адміністрування бібліотечною справою держав світу ґрунтуються на розумінні поняття «бібліотечна справа». Девід Ланкс пропонує нову місію для бібліотекарів: покращити суспільство, сприяючи створенню знань у своїх громадах. Бачення нової бібліотечної справи повинно виходити за рамки пошуку пов'язаних з бібліотекою застосувань для інформаційних технологій та Інтернету і має забезпечити міцну основу для цієї сфери. Переглянути бібліотечну практику, використовуючи фундаментальну концепцію, згідно з якою знання створюються за допомогою спілкування. Нові бібліотекарі підходять до своєї роботи як посередники в спілкуванні, вони прагнуть збагатити, захопити, зберігати і поширювати спілкування в своїх громадах [7]. У США розвинена форма роботи через професійні асоціації та консорціуми. У Великобританії розвивається модель громадської бібліотеки. В США, Австралії та Канаді показовою є програма SWITL, яка втілює в життя досвід партнерських проєктів між бібліотеками, професійними соціальними працівниками та спеціалістами інших галузей [2].

Моделі публічного управління та адміністрування мають величезний спектр. Україні потрібно обрати свій напрямок, з урахуванням воєнного стану і ліквідації наслідків війни в майбутньому.

Список використаної літератури

1. Кочеткова А. В., Цифрові бібліотеки як ознака XXI століття. URL: <https://uchika.in.ua/cifrovi-biblioteki-yak-oznaka-hhi-stolittya.html>
2. Миськевич Т. Сучасна бібліотека як мультисервісний заклад. URL: <https://cutt.ly/4KHrK7b>
3. Яка вона бібліотека нового типу? URL: <https://cutt.ly/gKX6Rc3>
4. Які проблеми турбують українців? URL: <https://cutt.ly/WKHtJe3>
5. Ярема Галина «Ніколи нічого не просила у Бога. У перший тиждень війни – попросила...». URL: <https://cutt.ly/ZKX55rN>
6. «7 причин зайти в бібліотеку в Фінляндії – і не за книгами». URL: <https://euro-pulse.ru/euroexpress/7-prichin-zayti-v-biblioteku-v-finlyandii-i-ne-za-knigami>
7. Lankes D. The Atlas of New Librarianship. URL: <https://davidlankes.org/new-librarianship/the-atlas-of-new-librarianship-online/>

Валентина ЗАХОРОЛЬСЬКА

аспірантка кафедри публічного управління та права, КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» ДОР»

ВДОСКОНАЛЕННЯ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ: ДОСВІД КРАЇН ЄС

У більшості країн світу докорінна модернізація та реформування публічної служби була розпочата ще у 70 – 80-ті роки. XX ст. На сьогодні ці процеси дали змогу позитивно вплинути на показники ефективності роботи державного сектору, побудувати професійну та якісну публічну службу. В умовах здійснення адміністративної реформи в Україні доцільно проаналізувати досвід роботи країн ЄС з кадрами публічної служби [1].